

Nro. 37.

A' FELS. R. TSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.

*Költ Bétsben Majusnak 6-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

B é t s.

A Cs. K. ministeriumban történt változásokat következő módon adja elő a' múlt szerdán este költ Bétsi Diarium: Ó Cs. K. Felsege első Directorialis ministerjét Gr. *Kollowrát Leopoldot*, a' belső dolgoknak kormányozó Statusi ministerségre; Gr. *Rottenhann Henrik* Directorialis első udvari Cancellariust hasonlóképen Status ministerségre emelni méltóztatta, olly formán, hogy mind az Törvénytételbeli, mind a' tudományokra ügyelő udvari Commissionál lévő előtilóségét meg tartsa. Továbbá Gr. *Lazanzky Ferentz Prokopot* első Directorialis ministerré, *von der Mark Bárót* pedig

azon Directoriumnál al előlővé tette. Mind a háromnak igen érzékeny és kegyelmes kabinetbeli levelkái által adta ő Felsége tudokra a velek tett változásokat. Gr. *Kollowráthoz* küldött tzedulája ekképen vagon:

Kedves *Kollowrát* Grósom! A' kegyelmed számos elztendőig tartott szolgálatja a' Status eránt keresett érdemei, a' kegyelmed sokféle fundamentomos tapasztalásai és szélesen ki terjedt tudománya tökéletes bizodalmat szerzettek bennem maga eránt, 's arra öfztönöztek, hogy a' belső dolgoknak első kórmányozó Status ministerjévé tégyem kegyelmedet, tökéletes bizodalommal lévén az eránt, hogy ezen fontos hivatalját az én tökéletes meg elégedésemre, és a' Status javára fogja viselni igyekezni. — Eddig ditséretesen viselt hivatalját adja által kegyelmed a' Status kontrollórja eddig volt első előlőjének *Lazánzky* Grófnak, a' kit én első Directorialis ministerségre emeltem. — Egyszersmind tudtára adom kegyelmednek, hogy én a' Directorialis udvari Cancellariust *Rottenhann* Grófot Status miniterré, a' *Karnióliai* fő kórmányozót *von der Mark* Bárót pedig Directorialis all előlővé neveztem ki. — *Bétsben* April. 29-dikén 1796-dikban. *Ferentz*. A' két utólsóbbhoz küldött tzeduláit ő Felségének nem említjük, az időnek kedvezni akarván.

Minekutánna a' *Bétsi*, *Pétersburgi* és *Berlini* Cs. és K. udvarok Lengyel Ország magok közt fel öfztatásáról lett egygyességes traktájokat Octob. 24-dik napján 1795-dik elztendőben kéz. irások által meg erősítették, és a' határoknak ki mutatására Commissiókat rendeltének volna: tettzett ő Felségének Lengyel Orzági új keresményeit nyugoti *Gallitziának*, az előbbit pedig napkeleti *Gallitziának* nevezni, 's mind a' kettőnek igazgatását egy különös és egyenesen az udvari politicum ministeriumtól függő kórmányszékre bízni, mellynek lakása *Krakoviában* léfzen. Továbbá

az említett napnyugoti *Gallitziát* bizonyos kerületekre osztani, minden kerületben egy rendes igazgató hivatalt tenni, és a' törvényes dolgoknak folytatására az eddig szokásban volt *Grodnoi* törvényes széket továbbá is meg hagyni.

Ezen új keresményeknek által vételekre 's a' polgári dolgoknak el intézésére tettett ő Cs. Felsége a' Tseh Országi kormányzék all előlőjét *Margelick* Bárót és udvari titkos tanácsost, mint tellyes hatalmú Commissariust, a' törvényes dolgoknak jobb rendbe való szedésére pedig a' *Lemberg*i fő törvényzéknek előlőjét *Urbansky Miklós* urat oda küldeni.

A' *Krakoviában* fel állítatandó kormányzék ő Felsége rendelése szerént 7 tanácsosból, 11 titoknokból, 10 concipistából, és több szükséges személlyekből fog állani. Ismét és ismét meg parantsolta ő Felsége a' Directoriumnak, hogy ezen hivatalokra olly személlyeket válasszon ki, a' kik már más tartományokban is szolgáltak, és mind talentomaik, mind fegyhetetlen életek által mások felett meg különböztették magokat.

A' törvényes dolgokra ügyelő Commissió, melly e' folyó hólnapnak első napján hivatalja folytatását el kezdette, egy fel — és egy all előlőből, tiz tanácsosból, két titoknokból, két protuculistából, egy registráns Directorból, két registránsból, egy expeditura Directorból, nyoltz kancellistából, és négy futosó szolgából fog állani.

A' *Krakoviai* Universitást minden napnyugoti *Galliciában* lévő iskolákkal és tanítás módjával egyetemben előbbi állapotjában hagyta ő Felsége, és mind a' tanítókat, mind a' nevezett fő iskolának örökségeit azon tartománybeli fő kormányzék igazgatására 's védelmezésére bizta:

A' fent nevezett királyi Commissarius B. Margelik úr Krakoviába menvén, azon tartomány-
nak kormányát kezére vette, és a' múlt April.
27-dikén nagy pompával a' fő templomba bé men-
vén, ő Cs. K. Felsege nevében közönségesen bir-
tokába lépett azon tartománynak. Ezen alkal-
matossággal következő K. hirdetmény tétetett kö-
zönségessé:

Mi II. Ferentz s. a' t.

„Mint hogy az időnek környülállásai magok
után vonták a' néhai Lengyel Ország tökéletes
fel daraboltatását, és mi az Orosz Császári és
Pruffziai királyi udvarokkal szerzett osztásbeli
meg egyezésünk szerént nekünk jutott kerülete-
ket birtokunk alá vettük: tettett minékünk addig
is, mig ezen új keresményeinket a' Gallitziai és
Lodomeriai Országunkhoz szoroson kaptsolnánk,
és annak szokásai s törvényei szerént igazgatnánk,
a' mi hiv emberünket B. Margelik János Venzelt,
valóságos titkos tanátsosunkat, a' Sz. István vitézi
Rendjének vitézét, a' Cseh Országai fő kormány-
szék all-elölülőjét, és azon Orzágnak első korona
örzöjét, magunk helyett tökéletes hatalmú Com-
missariusi fővel oda küldeni.”

„Mi tehát minden ezen új tartományainkban
lévő vásallusoknak, birtokosoknak, lakosoknak,
és akármelley állapotba, rangba, s méltóságba hely-
heztetett embereknek, minden papoknak és világi-
aknak, a' városi magistratusoknak, egy lizóval, min-
den kifogás nélkül mindennek parantsoljuk, hogy
a' mi tökéletes hatalmú Commissariusunkat ezen
hivataljában meg esmérni, betsúltni, tisztelni és
a' mit ő a' mi nevünkben rendelni fog, szorosan
bé tellyesíteni el ne mulassák.”

„Még ugyan meg nem határozottatott a' közön-
séges hódolásnak ideje; mindazáltal addig is min-
den birodalmunk alatt lévő, és közönséges által.

munk alá vétetett lakosok tsendesen, engedelmesen 's úgy viseljék magokat, mintha már valósággal meg esküdtek volna hivségünkre. Erre való nézve mától fogva mindenünnen le kell a' Lengyel tzimereket fzedni, 's helyettek a' mi Cs. K. tzimereinket fel függeszteni. A' magistratusok és hivatalbeliek ennekutánna nem más, hanem a' mi Felséges nevünkben folytassák a' törvényt, és szolgáltassanak igasságot, végtére a' közönséges könyörgésekbe is, mi és a' mi Fels. házunk zaratassanak bé."

„Ezeknek kötelésségek szerént való bé telyesítése által atyai kegyelmességünkre méltókká fogják magokat a' lakosok tenni. Ellenben a' kik reménységünkön kívül vagy ezen, vagy több következő rendeléseinknek ellene fogják magokat szegezni, magoknak tulajdonítsák, hogy ha mi azon kegyelmességünket, mellyel minden jobbágyainkon uralkodni szoktunk és hajlandók vagyunk, keménységre és szoros igasságra által változtatni kéntelenitetünk. — Ennek meg erősítésére a' jelenvaló hirdetményt tulajdon kezünk alá írásával és királyi petsétünkkel kívánjuk meg erősíteni. — Költ *Bétsben* Mártz. 21-dik napján 1796-dikban.

Tegnap dél előtt marsirozott itten kereftül *Josef* fő hertzeg, és Magyar Országai kir. helytartó huszár regementjének *Oberslajtinant* divisiója. A' *Rénusi* ármádiától jött és az *Olafz* Országai ármádiához megyen. A' divisió és bagazsiás szekerek közt 6 sarkantyús tizmás katonané is lovaglott.

Néhány napoktól fogva *B. Alvintzy* Cs. K. hadi Tárnokmester és a' *M. Terésia* vitezi Rendjének nagy kereftese itt *Bétsben* múlat. A' múlt héten *Mária Krístina* fő hertzeg asszony nál és *Albert* királyi hertzegnél ebédlett. Innen Lengyel Országba fog menni az ott lévő Cs. K. ármádiának kórmányozására.

meg maradások, a' kik egyenesen a' Fr. követséghez tartoznak. A' Frantziák ravaszága ebből is ki tette, hogy a' mostani tellyes hatalmú Fr. minister *Faipoult* polgár 80 főre tévén a' hozzá tartozó embereknek számát, a' kormányfűkhez bé küldötte a' listát, melly azt igasságosnak lenni nem esmérte.

Lengyel Ország.

Mint hogy még eddig semmi officialis tudósítást nem vettünk a' Valachiában támadt Lengyel Confoederatióról, hitelt nem adhatunk az ezt hirdető külföldi újság leveleknek, mellyek újobban azt hirdetik, hogy a' *Párisból Konstantzinápolyba* ment Lengyel követ *Oginsky* Gróf legyen annak a' feje, a' mellynél sok hivataljaiktól megfosztatott Lengyel tisztek vettek szolgálatot. — Minden eddig *Warsóviában* tartózkodott Lengyel tiszteknek, és az olly idegen izemélyeknek, a' kiknek foglaltatosságok nintsen, keményen megparantsoltatott a' Fels. Prussziai király nevében, hogy 14 nap alatt takarodjanak ki onnan. Ugyan ott ki hirdettetett, hogy a' Prussziai közönséges törvénykönyv a' Lengyel nemzet hasznára német nyelvből deákra fog fordittatni. — A' *Krakóviai* és *Sandomiri* Prussziai kerületek nem déli Prussziához, hanem felső Szilésziához fognak tsatoltatni, melly végből *Warsóviába* küldetett Gróf *Hoym* Szilésiai fő kormányozó. — *Stanislaus Augustus* volt Lengyel király beteg agyban fekünni mondatik *Grodnában*.

Batáviai Respublika.

Hágából April. 19-diken. *Bournonville* Generális a' múlt pénteken innen el utazott és mipekutánna a' maga ármádiáját és a' mi határainkat meg fogja szemlélni, *Utrechti* fő kvártélyába megyen. A' mi szolgálatunkban lévő 25000 főből

álló Fr. ármádia zsóldjának meg szaporitását kívánja, melly esztendőnként egy millió forintra megyen, holott így is több zsóldja vagyön a' Fr. katonának mint a' miénknek,

A' Conventnek mostani előülője *Bicker*, hivataljának tegnapi napon lett el kezdésével arra kérte a' nemzeti képviselőket, hogy mennél rövidebben lehet adják elő értelmeket. — A' múlt pénteken a' *Batáviai* tisztek deputatiót küldvén a' Conventbe azon panaszokdottak, hogy még most is hivatal nélkül vagynak, melly miatt nagy lárma esett a' gyűlésben. — A' tegnapi gyűlésben jelentek meg elsőben a' tagok új övedzőikben; ugyan ekkor kívánta a' *Hollandiai Brabantzia*, hogy ő nékie is szabad légyen a' nemzeti Convent Commissióiba deputátusokat küldeni. Ebben olvastátott fel egy ministerünknek az a' levele is, mellyben azt a' jelentést tette, hogy számos *Austriai* seregek marsirozzanak a' *Rénus* alsó környéke felé,

Hágából April. 19-dikén. A' Belga nemzet mindenkor szorosan meg szokta a' nemzeti törvényeket tartani. A' nemzeti Convent is igen szép próbáját adta ezen hívségének, mellyel a' minden jussoknak leg szentségesebb jussait gyakorolni szokta. Két búzával meg terhelt külföldi hajók a' tengeri veszélyek között kéntelenek vóltak a' *Hollandiai* kikötőhelybe bé futni, s' portékáikat a' szárazra ki hordani. Minekutánna meg károsított hajóikat meg jobbitották vólna, engedelmet kértek a' Conventől portékáiknak hajókra való rakására s' másuvá való vitélekre, a' nélkül, hogy az azért adatni szokott harmintzádót le fizették vólna. A' nemzeti Convent nem vizsgálódván, hová és kinek akarják gabonáikat vinni, hiven meg tartotta a' nemzeti törvénynek ezen principumait: *Neutralis hajón neutralis portéka vagyön*, és szabadon botsátotta a' hajókat, példát adván magáról, melly igen szeresse az igasságot.

Frantzia Ország.

A' *Roberspiere* kégyetlen uralkodása alatt guillotiniroztatott *Petion*, *Buzot*, *Valaze*, *Gorsas* 's több nemzeti képviselőknek özvegyei, az April. 10-dik napján tartatott gyűlésben, magoknak, 's árvaiknak tapláltatásokra segedelmet kértek az ifjabb Tanátsból. — Esedező leveleknek meg vizsgálására ki rendelt Commissionának képében, jelentést tévén felölök *Bailleul*, így szólott: „Mint nemzeti képviselők' hitveseinek semmivel sem tartozik a' respublika: mivel mindazáltal az ő férjeiknek holt testeiken készített magának utat a' despotismus, méltók a' respublika azon nevezetes védelmezőinek számok közé tétetni, a' kik hazánk bódogságáért életüket fel áldozták. Ha fel támadhatnának, és közinkbe jöhetnének, a' leg nagyobb örömmel és háláadással fogadnánk őket! helyettek szomorú özvegyeik 's árvaik jelennek meg előttünk, kiknek szegénységek leg inkább magasztalják azoknak igaz hazafiui szereteteket, a' kik hazánk védelmezése mellett életüket el vesztették.” — *Bailleul* erre azt javasolta, hogy néhai *Petion*, *Caras*, *Gorsas*, *Valaze*, *Buzott*, *Brisson* és *Philippeaux* nemzeti képviselők özvegyeinek 2000 liver pensio rendeltessen esztendőnként, és ha az özvegyek meg halnának, árvaiknak is ki fizettessen 14 esztendőös korokig. — Ezek eránt azt végzette az ifjú Tanács, hogy ezeknek neveik is a' resolutionale projectumba iktattassanak bé, mellyből azt a' következtést lehet ki húzni, hogy az esedező özvegyek kegyelem fizetést fognak nyerni.

A' *Konstantinópolyban* vólt Fr. ministert *Deschorchest* egy *Hennin* nevű polgár, a' ki ennekelötte ottan Fr. Agens vólt a' respublika részéről, azzal vádolta, hogy hűségtelen folytatta a' maga kötelességét. Ellenben sok tanubizonyságok által meg mutatta *Deschorches*, hogy fundamentom nélkül valók légyenek vádjai,

Laharpe igen híres Frantzia Tudós, a' kit hazafiai a' szép tudományok Patriarkájának neveznek, olly nagy szegénységben él *Párisban*, hogy kénytelen bibliotekájából a' leg szebb munkákat, *Euripides*, *Longinus*, *Homerus* s. a' t. ritka és szép kiadásait egygyenként el adogálni. — Az úgy nevezett *Párisi Journal* közönséges levelekbe, egy irást iktattatott bé, mellyben következő módon, nyilatkoztattya ki magát a' Publicum előtt: „Mivel, *úgymond*, régtől fogva meg fosztattam vagyonaimtól, és mivel azon szomcrú állapot miatt, mellyben fél elztendőtől fogva vagyok, elméleti foglalatosságaimnak szükséges eszközeit sem szerezhetem meg, ágyamnál 's könyveimnél egyebem nem maradt. — Az utólsóbbakban igen gyönyörködöm, úgyde szükségesebb életem fenntartására az eledel az olvasásnál s. a' t.” Ezen levélének közönségessé lett tétele után mingyárt szép summa pénzt szedtek öszve számára barattyai, 's a' tudományt kedvellő esmérői, és neki meg küldötték.

A' déli osztályok, úgymint *Kis-Britannia* és *Normandia* zencbonás lakosinak le tsendesítésekre következő hirdetményt küldött közikbe a' *Párisi Directorium*: „*Polgárok!* Végtére el érkezett az a' nap, mellyen a' Constitutionnak áldott fénye ti felettetek is, mint a' hazának több fiai felett világoskodjon. Meg szabadítván a' törvény nélkül élt embereknek uralkodásoktól, végtére hat elztendőkig tartott sok ide 's tova való hanyattatásaitok után békességet és szabatságot találhatok a' törvény uradalma alatt! Kezetekben vagyon boldogságtok, a' mellyet kiváltképen az által tehetek álhatatossá, ha a' bosszúállás útálatos tanátsairól, mellyet a' pokolbeli lélek táplált eddig közöttetek, tökéletesen és igazán le fogtok mondani. — Az eddig benneteket meg nem győzhett idegenek még most is a' közöttetek való szakadásokra támaszkodnak. E' végre mutogatják magokat a' tenger partjai körül, e' végre ki-

ván benneteket öfzve zavarni, és köztetek továbbá is szakadásokat tsinálni; indúlatos és hamar fel gerjedő embereket, a' kiket ti sem nem szerethettek, sem nem gyűlölhettek, kerestek köztetek az idegenek, ezek minden köztetek lévő gonoszoknak szerzői, a' kik Fr. Országnak végső veszedelmére szüntelen táplálták az ellenséges indúlatoknak égő pontját. Keveset gondólnak ők azzal, akarmi úton módon gyengítsék meg a' respublika fundamentomát; nem gondólnak ők azzal, mellyik rész diadalmaskodjon a' másikon, tsak hogy áldozatjaivá tehessenek benneteket bosszúálló kivánságaiknak — tsak hogy patakokkal folyon a' Fr. vér, tsak hogy azon meg eméztő erő, melly ha egézflen ellenek fordítatna, ártalmokra lehetne mi magunk által eméztessék meg."

„Annakokáért gondoljátok jól meg, és mutassátok ki azt akárki légyen az, akárminémű gondolkodás módjával bírjon, akárminémű köntösből jelenjék meg ezen erköltstelen és vért szonjuhozó zenebonának táplálására. Hogy ha indúlatos tüzeiteket akarátok ellen is fel lobbantani kívánják, gondoljátok meg, hogy minekutánna annyi véreteket ki ontottátok, szükség léfzen a' még ereitekben folydogálót meg kimélleni. — Indúlatos de jó emberek! nyissátok fel sziveiteket a' haza szent szeretete, a' szent barátságoknak és mind azon mértékletes hajlandóságoknak hű vételére, a' melylyekről *Vaucluse* patakjai és kútfejei igező s bájló képeket raknak előtökbe! (e). Nagy lelkű emberek a' haza szeretetnél nagyobb virtus nin-

(e) *Vaucluse Fr. Országnak a' leg kellemetesebb és gyönyörűségebb remete helye, Avignon túl 4 óránira, holott egy igen gyönyörűséges kútfo is találtatik. Itten készitette el Petrarcha maga szerelmes verseinek leg több részét.*

tsen. Vajha ez a' virtus lelkesitené meg azoknak sziveket, a' kik azoknak a' vétkes indulatoknak, mellyek mindenkor nagy gonofzságot szoktak szülni, engedelmeskednek. — Most, a' midőn egész Fr. Ország kívánva kívánja a' tsendességet, mellynek elérésére szükség a' belső ellenségeskedésnek magvait meg fojtani, és öfzve kaptsolt erővel diadalmaskodni külső ellenséginken; most, a' midőn a' hat esztendőig hazánkat rontó függetlenség után a' Constitutionalis törvényeknek tsendes világa és meg újító 's meg elevenítő melege következik; most, a' midőn minden sziveknek a' haza szentséges tüze által kell meg melegíteni, szükség a' gyűlölségnek 's háborúságnak tsiráit magatokban meg fojtani, a' mellyet az idegeneknek láthatatlan kezeik továbbá is táplálni akarnak köztetek. — — Szorgalmatos és munkás emberek! gondoljatok meg, hogy a' békességet szerető ember a' szüntelen háborgó *Vesuvius* lábainál nem keresi a' maga tsendességét és bődogságát."

Elegyes dolgok.

Wetzlárban semmi névvel nevezendő emigránsnak nem lehet harmad napnál tovább múlatni. — A' *Rénus* alsó környékén lévő Cs. K. ármádia 30000 főre szaporitatik. — *XVIII. Lajos* Fr. király következő levelet irt *Veronából* *Stofflet* Generális haláláról *Conde* hertzegnek: „Kedves rokonom! Épen most vettem *Stofflet* halálának szomorú, de fájdalom! bizonyos hírét, a' ki is maga vitézi bátorságához, Istenéhez és királyához való szeretetének áldozatjává lön. Ezen való szomorúságomat felettébb öregbiti azon tehetetlenség, a' melly engemet azon utolsó tífzteletheadástól, mellyel minden valóságos Fr. katona tartozna néki, el von. Ahozképest vigye azt végebe kedves rokonom érettem, mondásson ezen vitéz ember lelkéért Sz. misét, és maga is jelenjék meg azon a' kormányára bízott vitéz nemesekkel együtt. A' fájdalom közönséges szavának,

és az eránta való tiszteletnek a' *Rénus* partyaitól fogva a' *Ligeris* partjáig meg kell zendülni, holott a' belső Royalisták kedves vezérjeknek halálát gyászolják, 's az által fogják e' világ előtt meg bizonyítani, hogy a' jó Frantziáknak, egy szivek és egy lelkek vagyon s. a' t."

A' *Tunisi Dey* azért törte meg az Angliávat való békességet, mivel két ott lévő fregattát egy kuttert és öt gabonával meg terhelt 's *Marsiliába* szándékozó hajókat el rablottak a' *Tunisi* révben lévő Anglus kapitányok. — A' Fels. *Bétsi* és *Pétersburgi* udvarok nagyon szivekre vévén a' Fr. királyi hertzegek ügyét, minden úton módon boldogítani akarják őket. — *Lalande* igen hires tsil-lag vizsgáló *Párisban*, ezer millió lélekre teszi e' mi látható kerek földünk lakosainak számát. — A' múlt Mártz. 16-dikán parantsolatot küldött a' *Saxoniai V.* fejedelem a' *Lipsiai* fő iskolában tanító theologusokhoz, mellyben keményen megtilalmazza a' kereftény vallás sarkalatos tizkelyeinek martzongását. — Minapában olly vastag's-setét felhő borította bé *London* felett az eget, hogy a' leg világosabb szobákban és templomokban sem lehetett gyertya világ nélkül olvasni. — A' *Hesszen-Homburgi* Landgrófnak ötödik fiát *Ferdinand* hertzeget a' *Lotharingiai Károly* regement-jénél Kapitánynak tette a' Fels. Császár. — Gr. *Szuwarow* Orosz Feldmarsal Márt. 18-dikán ment *Pétersburgból* az ármádiához. — A' *Yorki* hertzeg a' lóról le esvén egy kevéssé meg ütötte magát. — Egy *Brüsszeli* gazdag ember 1000 Lajos aranyába fogadott a' másikkal, hogy a' jelenvaló Fr. háború a' jövő esztendőben is fog még folytattatni. A' *Hálai* árvák háza tipografiájában 1712-dik esztendőtől fogva 1795-diknek végéig egy millió 659883 darab biblia nyomtattatott, ide nem szám-lálván az ott ki adott új testamentomokat és soltá-rokat. — A' *Hesszen-Darmstadt*i Landgróf 3 ba-tallion katonaságot botsátott Anglus zsöldba. — A' *Hágai* Convent manifestumot adott ki *Angliai* ellen.

Néhai *Charette* Generális fő papja az úgy nevezett *Grand-Aumonier de France*, *Gogue*, a ki újabb verbung piatzot állított fel a' Royalisták számára, és minden rekrutának 120 liver áldomás pénzt adott, meg fogatván agyon lövetett (f). *Koblentzben* egy közönséges rendelés hirdettetett ki, melly szerént minden házi gazda köteles a' nála valaha szálláson volt Fr. emigránsoknak neveiket, rangjokat és sorsokat szorosán fel jegyezni 's bé adni. Ez a' parantsolat még azokra a' mester emberekre is ki terjesztetik, a' kik az emigránsok számára valamit dolgoztak. — Nem régiben több nevezetes embercknek házaikban Frantzia őriző katonák menvén bé, minden írásaikat el petsételték. — A' *Skáldis* vizén való szabados hajókázás és kereskedés miatt, gyakorta való conferentiát tartottak a' *Hágai* Convent és *Noel* Fr. minister. — A' Prussziai koronához tartozó *Vesztfáliai* tartományoktól 15000 mázsa búzát, gabonát és árpát, 12000 mázsa zabot, 's ugyan annyi mázsa húst kivántak az ott lévő Fr. seregek.

Hadi Történetek.

Olasz Országban.

A' múlt hólnapnak 25-dikén költ Olasz Országai tudósítások szerént, az alatt, mig az *Acqui* környékén öfzve gyült Cs. K. armádia *Nizza della*

(f) *Grand-Aumonier de France*, deákul, *Supremus largitionum sacrarum Regis Galliae Praefectus*, a' leg főbb papi személy volt a' Fr. udvarnál; a' sz. Lélek vitézi Rendnek *Comendátora*; a' *Clérusnak*; az *alamisnának*, a' templombeli *kintseknek*, és a' királyi kárpólna ékességeinek fő gondviselője s. a' t. Ez a' fő papi személy, a' jelenvaló Fr. revolutió alatt *szüntelen Charette* mellett volt.

Pagliába marsirozott, és a' kormányozó vezér a' már *Albáig* előre nyomúlt ellenségnek meg akadázására illendő rendeléseket tett és a' *Pedemonti* ármádiát is öfzve kaptsóltá volna a' *Pedemonti* seregekkel: olly nagy erővel és sebességgel közelgetett az ellenség az eggyesült Cs. K. és *Pedemonti* seregekhez, hogy kénytelen volt *Colli* Cs. K. F. M. Lajtnant *Moncagliérig* magát vissza vonni, hanem azon esetre, hogy a' Frantziáság *Cherascoig* vissza nyomúlni akarna, *Fossanó* és *Cherasco* közt vigyázo seregeket hagyni.

Mivel még most is szüntelen való mozdulásban vagynak az Olasz Országai seregek: lehetetlen volt a' regimenteknek a' múlt April. 11-dik napjától fogva 15-dik napjáig történt tsatákban szenvedett veszteségeket fel jegyezni és a' Fels. hadi Kantzelláriának bé küldeni. — A' Fr. desertorok és azon tartománybeli lakosok egyenlőképen bizonyították, hogy a' fent meg jegyzett történetekben sok embert és két Generálist is vesztett az ellenség.

Vukassovich Oberster úrat, a' ki mind az utolsó Török, mind a' jelenvaló Fr. háborúban, mind leg közelebb a' múlt April. 15-dikén történt tsatában igen szép próbáit adta maga hadi tudományának, Gen. Majorságra emelte Fels. Urunk.

* * *

N A E N I A

D E

EXCELLENTISSIMI ILLUSTRISSIMI

L. B. FRANCISCI SPLENY,

VACIENSIIUM ANTISTITIS TRISTI OBITU.

1 7 9 6.

Omnes eodem cogimur: omnium

Versatur urna. *Horat. L. II. Od. 3.*

Si scepra Regum, si diademata
Volvuntur atro turbine funeris;
Non ergo mirum, si revelli
Praesuleas videam Tyaras.

*Francisce Praesul! gloria Vaciae
Virtutis ardor, gemma Scientiae!
Lux, Norma honesti! jam sepulchro
Clauderis, et subis arcta fata.*

*Candor, decori regula, sanctitas,
Amorque Justi, nudaque Veritas
Revinciuntur peplo: ad urnam
Triste gemunt, lacrymasque fundunt;*

*Quiesce Praesul, magna anima! Diis
Si visum, ut altis Clarior emices
Orion astris: Te aeviternum
Sydus, ab hoc tumulo sequemur.*

T U M U L U S

M U S A M E L P O M E N E.

*Hic mihi flere licet, tumulum circumdare lauro:
Subrigat hic tristes myrtea sylva comas.
Procrecant, lacrymisque meis haec proferat arbos
Vitam: stelliferas se levet usque plagas.
Hoc pia *Francisci* tumulantur corpora saxo!
Fortunate lapis! qui pia busta tegis.
Si mea tam late pateant praecordia Praesul!
Aeternum nostro contegerere sinu.
Pallenti tumulum viola ambio: *Splényus* urna
Hac silet: hic miserum me meus urit amor.
Octonas jam nunc Pindo numerate Sorores;
Planget Praesuleum Melpomene ad Tumulum.*

Planxit Nitriae.

Fidalcus Ladonius,
Poëta Arcas, e S. Pits.

S. D. D.